

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

Кафедра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Гарант освітньої програми
_____ А. В. Войтік
«01» вересня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління аграрного підприємства»

Освітній рівень: другий (магістерський)

Галузь знань: 20 «Аграрні науки і продовольство»

Спеціальність: 208 «Агроінженерія»

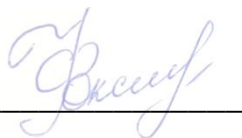
Освітня програма: «Агроінженерія»

Факультет: Інженерно-технологічний

Умань – 2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Управління аграрного підприємства» для здобувачів вищої освіти спеціальності 208 «Агроінженерія» освітньої програми «Агроінженерія». Умань: Уманський НУС, 2023. 18 с.

Розробник: к.е.н. ст. викладач Фротер О.С.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 року

Завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності

(Соколюк С.Ю.)

(підпис)

«31» серпня 2023 року

Схвалено науково-методичною комісією інженерно-технологічного факультету

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 року

Голова

(Заморська І.Л.)

(підпис)

«31» серпня 2023 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 20 «Аграрні науки і продовольство»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність: 208 «Агроінженерія»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Освітній рівень: другий (магістерський) Освітня програма: «Агроінженерія»	Лекції	
		16 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	8 год.
		Самостійна робота	
80 год.	108 год.	Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Управління аграрного підприємства» належить до обов'язкових дисциплін, а саме дисциплін професійної та практичної підготовки, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою підготовки фахівців другого магістерського рівня вищої освіти.

Головною метою дисципліни є формування у студентів знань про сутність управління підприємствами аграрного сектору економіки, а також вироблення навичок з управління виробничими процесами в них; формування системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо принципів, прийомів, методів управління агроформуваннями; розуміння концептуальних основ системного управління; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

- **Компетентності:**

Інтегральна:

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі агропромислового виробництва та у процесі навчання, що передбачає застосування визначених теорій та методів управління й менеджменту аграрної сфери і характеризується певною невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

ФК1. Здатність розв'язувати складні управлінські задачі та проблеми в сфері сільськогосподарського виробництва.

ФК9. Здатність використовувати методи управління й планування матеріальних та пов'язаних з ними інформаційних і фінансових потоків для підвищення конкурентоспроможності підприємств.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Знати, розуміти і застосовувати норми законодавства, що стосуються професійної діяльності.

ПРН 5. Приймати обґрунтовані управлінські рішення для забезпечення прибутковості підприємства.

ПРН 12. Проектувати конкурентоспроможні технології та обладнання для виробництва сільськогосподарської продукції відповідно до вимог споживачів та законодавства.

ПРН 13. Здійснювати ефективне управління та оптимізацію матеріальних потоків.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА»

Тема 1. Теоретичні основи управління. Предмет та сфера компетенції управління аграрного підприємства

Сутність та зміст понять «управління», менеджмент». Історія виникнення. Основні школи наукового управління. Сучасні концепції розвитку науки управління.

Сутність понять «управління аграрного підприємства», «аграрний менеджмент». Об'єкт та предмет дисципліни. Цілі та завдання аграрного управління. Менеджер і його функції. Менеджер аграрної сфери, формування професійної компетентності фахівця аграрної сфери.

Тема 2. Особливості функціонування аграрного менеджменту. Бізнес-середовище господарюючих суб'єктів в агропромисловому виробництві

Необхідність та актуальність впровадження науки управління у практику господарювання підприємств агропромислового комплексу (АПК). Особливості управління аграрними підприємствами. Роль та місце аграрного менеджменту в управлінні макроекономічними процесами в агропромисловому виробництві. Аграрний менеджмент у вирішенні збалансованого розвитку регіональних АПК. Нормативно-правове забезпечення функціонування агропромислового виробництва. Імплементация міжнародного законодавства.

Форми власності та організації бізнесу в агропромисловому виробництві. Організації та сутність управління ними. Характеристика внутрішнього середовища організації. Зовнішнє оточення в аграрному бізнесі та його характеристика. Органи управління природокористуванням і охороною навколишнього середовища.

Тема 3. Загальні принципи управління в АПК. Малі, середні та великі підприємства, їх переваги й обмеження в агропромисловому виробництві

Сутність загальних принципів управління. Децентралізація і централізація управління в АПК України. Методологія обґрунтування рівня централізації функцій, прав і відповідальності. Суть демократизації в управлінні.

Економічна сутність і функції малих, середніх та великих підприємств. Розвиток і взаємодія малого, середнього та великого бізнесу в аграрному секторі економіки. Перспективи розвитку малих аграрних підприємств в Україні. Вертикально-горизонтальні комунікаційні зв'язки в системі управління агропромисловим розвитком. Комплексні програми розвитку малого і середнього підприємництва.

Тема 4. Прийняття та реалізація управлінських рішень в агропромисловому виробництві

Зміст і стадії процесу прийняття управлінських рішень. Види управлінських рішень. Методи прийняття управлінських рішень в агропромисловому виробництві. Фактори, що впливають на прийняття управлінських рішень. Механізми прийняття управлінських рішень в аграрній сфері економіки України.

Сутність моделювання. Можливість та необхідність здійснення моделювання в агропромисловому виробництві. Різновиди моделей. Теорія ігор. Модель теорії черг. Модель управління запасами. Інші моделі управління в АПК.

Тема 5. Особливості формування стратегії управління аграрним підприємством

Сутність та зміст функції планування. Формування мети та виокремлення цілей для різних рівнів управління. Особливості вироблення стратегій адекватних умовам агропромислового виробництва в Україні. Шляхи і методи досягнення мети. Особливості стратегічного управління організації. Бюджетування у реалізації стратегічних планів. Перспективи розвитку стратегічного планування підприємств АПК України. Сутність та зміст функції організації. Особливості перебудови організаційних структур підприємств АПК. Види організаційних структур та їх характеристика. Поняття та зміст функції мотивації. Використання теорій мотивації у практиці управління аграрними підприємствами. Контроль як одна з пріоритетних функцій управління. Види контролю. Процес організації контролю та забезпечення його ефективності. Основні етапи контролю. Роль функції координації в системі управління виробництвом сільськогосподарської продукції.

Змістовий модуль 2.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Тема 6. Управління агропромисловим виробництвом: створення та функціонування операційної системи

Поняття і сутність операційної системи. Види операційних систем. Проблеми створення операційної системи. Складові операційних систем в аграрному менеджменті. Фактори, що впливають на уникнення «симптомів» кризової ситуації при утворенні та функціонуванні аграрних підприємств. Планування випуску продукції. Управління матеріальними запасами. Специфіка оперативного управління виробництвом.

Сутність управління якістю праці та продукції. Суб'єкти і об'єкти якості праці та продукції. Комплексна система управління якістю праці та продукції, її структура, підсистеми. Характеристика підсистем. Органи управління якістю праці і продукції. Стандарти-нормативи якості праці та продукції. Функції управлінського персоналу з питань якості праці та продукції. Моделі оцінки якості праці та продукції. Карти оцінок.

Тема 7. Управління трудовими ресурсами аграрного сектора економіки. Соціальна відповідальність та етика в аграрному бізнесі [Topic 7. Management of labor resources of the agrarian sector of the economy. Social responsibility and ethics in agrarian business]

Поняття менеджменту трудових ресурсів. Планування (формування) трудових ресурсів. Розвиток трудових ресурсів в АПК України. Тенденції на ринку праці в аграрному секторі економіки України.

Соціальна відповідальність аграрного бізнесу. Принципи соціальної відповідальності та етичної поведінки. Системна модель управління соціальною відповідальністю аграрного бізнесу. Етика і сучасне управління [Concept of management of labor resources. Planning (formation) of labor resources. Development of labor resources in the agricultural sector of Ukraine. Trends in the labor market in the agrarian sector of the economy of Ukraine.

Social responsibility of agrarian business. Principles of social responsibility and ethical behavior. Systemic model of management of social responsibility of agrarian business. Ethics and modern management].

Тема 8. Управління витратами як резерв для підвищення ефективності діяльності аграрного підприємства

Витрати виробництва. Класифікація витрат. Групування витрат за статтями. Методи обліку та управління операційними витратами. Технологія управління витратами. Задачі системи управління витратами. Компоненти системи управління витратами аграрного підприємства. Удосконалення системи прийняття управлінських рішень щодо управління операційними витратами з метою забезпечення конкурентоспроможності підприємства.

Тема 9. Управління фінансами в агропромисловому виробництві

Сутність фінансового менеджменту. Структура фінансового менеджменту на підприємствах АПК. Поняття «фінансові ресурси». Особливості формування фінансових ресурсів в АПК України. Механізм функціонування фінансового менеджменту підприємств АПК. Заходи органів державного управління та місцевого самоврядування щодо покращання фінансово-економічного стану аграрних підприємств.

Інструменти фінансування аграрного бізнесу: традиційне банківське кредитування; вексельне фінансування (товарний кредит); аграрні розписки; лізинг; державне фінансування.

Тема 10. Управління результативністю і діагностика системи управління аграрного підприємства

Результативність організаційних формувань АПК і аграрного менеджменту: сутність, взаємозв'язок з цілями і задачами. Сутність системи управління і результативність аграрних формувань. Механізм управління результативністю. Стратегія і тактика управління результативністю. Ефективність як критерій оцінки результативності управління аграрного підприємства.

4. Структура навчальної дисципліни

	Кількість годин
--	-----------------

Назви змістових модулів і тем	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього-го	у тому числі				
		л	п (с)	лаб	інд.	с.р.		л	п (с)	лаб.	інд.	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА»												
Тема 1. Теоретичні основи управління. Предмет та сфера компетенції управління аграрного підприємства	11	1	2	-	-	8	11	0,5	0,5	-	-	10
Тема 2. Особливості функціонування аграрного менеджменту. Бізнес-середовище господарюючих суб'єктів в агропромисловому виробництві	11	1	2	-	-	8	12	0,5	0,5	-	-	11
Тема 3. Загальні принципи управління в АПК. Малі, середні та великі підприємства, їх переваги й обмеження в агропромисловому виробництві	11	1	2	-	-	8	12,5	0,5	1	-	-	11
Тема 4. Прийняття та реалізація управлінських рішень в агропромисловому виробництві	11	1	2	-	-	8	12,5	0,5	1	-	-	11
Тема 5. Особливості формування стратегії управління аграрним підприємством	12	2	2	-	-	8	12	-	1	-	-	11
Разом за змістовим модулем 1	56	6	10	-	-	40	60	2	4	-	-	54
Змістовий модуль 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ												
Тема 6. Управління агропромисловим виробництвом: створення та функціонування операційної системи	12	2	2			8	11	0,5	0,5	-	-	10
Тема 7. Управління трудовими ресурсами аграрного сектора економіки. Соціальна відповідальність та етика в аграрному бізнесі [Topic 7. Management of labor resources of the agrarian sector of the economy. Social responsibility and ethics in agrarian business]*	12	2*	2*			8	12	0,5	0,5	-	-	11
Тема 8. Управління витратами як резерв для підвищення ефективності діяльності аграрного підприємства**	14	2**	4			8	12,5	0,5	1	-	-	11
Тема 9. Управління фінансами в агропромисловому виробництві	14	2	4			8	12,5	0,5	1	-	-	11
Тема 10. Управління результативністю і діагностика системи управління аграрного підприємства	12	2	2			8	12	-	1	-	-	11
Разом за змістовим модулем 2	64	10	14	-	-	40	60	2	4	-	-	54
Усього годин	120	16	24	-	-	80	120	4	8	-	-	108

* лекційне та семінарське заняття проводиться на англійській мові

**залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

5. Теми семінарських та практичних занять

Назва теми	Кількість годин	
	ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА»		
Тема 1. Теоретичні основи управління. Предмет та сфера компетенції управління аграрного підприємства	2	0,5
Тема 2. Особливості функціонування аграрного менеджменту. Бізнес-середовище господарюючих суб'єктів в агропромисловому виробництві	2	0,5
Тема 3. Загальні принципи управління в АПК. Малі, середні та великі підприємства, їх переваги й обмеження в агропромисловому виробництві	2	1
Тема 4. Прийняття та реалізація управлінських рішень в агропромисловому виробництві	2	1
Тема 5. Особливості формування стратегії управління аграрним підприємством	2	1
Разом	10	4
Змістовий модуль 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ		
Тема 6. Управління агропромисловим виробництвом: створення та функціонування операційної системи	2	0,5
Тема 7. Управління трудовими ресурсами аграрного сектора економіки. Соціальна відповідальність та етика в аграрному бізнесі [Topic 7. Management of labor resources of the agrarian sector of the economy. Social responsibility and ethics in agrarian business]*	2*	0,5
Тема 8. Управління витратами як резерв для підвищення ефективності діяльності аграрного підприємства	4	1
Тема 9. Управління фінансами в агропромисловому виробництві	4	1
Тема 10. Управління результативністю і діагностика системи управління аграрного підприємства	2	1
Разом	14	4
Всього	24	8

* семінарське заняття проводиться на англійській мові

6. Самостійна робота

Перелік завдань для самостійного вивчення	Кількість годин	
	ДФН	ЗФН
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА»		
<p><i>Тема 1. Теоретичні основи управління. Предмет та сфера компетенції управління аграрного підприємства</i> Сутністі зміст понять «бізнес і підприємництво», «підприємницька структура». Функції управління виробничо-господарською діяльністю аграрних підприємств.</p>	8	10
<p><i>Тема 2. Особливості функціонування аграрного менеджменту. Бізнес-середовище господарюючих суб'єктів в агропромисловому виробництві</i> Форми власності та підприємництва, характерні для сучасних умов ринкової економіки та її аграрної сфери. Характеристика індивідуальної та пайової форм власності. Акціонерна (корпоративна) форма власності.</p>	8	11
<p><i>Тема 3. Загальні принципи управління в АПК. Малі, середні та великі підприємства, їх переваги й обмеження в агропромисловому виробництві</i> Стан та проблеми функціонування аграрних підприємств в умовах трансформаційних змін в економіці. Формування механізмів управління ефективним розвитком суб'єктів господарювання в умовах інновацій.</p>	8	11
<p><i>Тема 4. Прийняття та реалізація управлінських рішень в агропромисловому виробництві</i> Класифікація управлінських рішень в системі управління аграрного підприємства. Чинники управлінських рішень ризику та невизначеності при прийнятті.</p>	8	11
<p><i>Тема 5. Особливості формування стратегії управління аграрним підприємством</i> Особливості планування в сільському господарстві. Фактори впливу на процес планування в сільському господарстві. Система внутрішньогосподарського планування в аграрному підприємстві.</p>	8	11
Змістовий модуль 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ		
<p><i>Тема 6. Управління агропромисловим виробництвом: створення та функціонування операційної системи</i> Механізм стимулювання відповідальності і контролю. Проектування комплексної системи управління якістю праці та продукції в аграрному секторі економіки України.</p>	8	10
<p><i>Тема 7. Управління трудовими ресурсами аграрного сектора економіки. Соціальна відповідальність та етика в аграрному бізнесі</i> Соціально-економічна сутність трудових ресурсів та</p>	8	11

продуктивності праці. Особливості управління трудовими ресурсами в аграрному підприємстві. Зарубіжний досвід управління персоналом сільськогосподарських підприємств		
<i>Тема 8. Управління витратами як резерв для підвищення ефективності діяльності аграрного підприємства</i> Принципи системи управління витратами. Оціночні показники ефективності стратегічного управління витратами аграрних підприємств. Особливості впровадження системи управління витратами в центрах витрат та центрах прибутку.	8	11
<i>Тема 9. Управління фінансами в агропромисловому виробництві</i> Джерела формування фінансових ресурсів аграрного підприємства. Специфічні галузеві особливості агропромислового виробництва та їхній вплив на формування і використання фінансових ресурсів. Фінансовий моніторинг підприємства.	8	11
<i>Тема 10. Управління результативністю і діагностика системи управління аграрного підприємства</i> Управління інвестиційною діяльністю аграрних підприємств. Класифікація джерел фінансування інвестиційної діяльності аграрних формувань. Основні завдання управління інвестиційною діяльністю підприємства.	8	11
Всього	80	108

7. Індивідуальна робота

Заочна форма навчання

Індивідуальні завдання для здобувачів заочної форми навчання передбачають написання контрольної роботи. Контрольна робота з дисципліни «Управління аграрного підприємства» передбачає розкриття інформації за трьома питаннями згідно відповідного варіанту.

Контрольна робота виконується з дотриманням вимог наведених у «Методичних рекомендаціях для самостійної роботи та виконання контрольних робіт з дисципліни «Управління аграрного підприємства» для здобувачів другого рівня вищої освіти (магістр) заочної форми навчання спеціальності 208 «Агроінженерія», які входять до методичного забезпечення дисципліни. Відповідь повинна бути змістовною та показувати розуміння студентом засвоєного матеріалу. У кінці контрольної роботи необхідно обов'язково вказати список використаних студентом джерел та поставити підпис і дату виконання роботи її автором. Список використаних джерел формується в алфавітному порядку.

Контрольна робота зараховується, якщо в ній повністю висвітлені теоретичні і практичні питання, правильно виконані тестові завдання. Контрольна робота, виконана з помилками недоліками та невідповідним варіантом, повертається студенту на доопрацювання. Належним чином виконана, оформлена та захищена викладачеві контрольна робота є перепусткою до складання екзамену з дисципліни «Управління аграрного підприємства».

8. Методи навчання

Лекція – основна форма проведення навчальних занять у закладі вищої освіти, призначених для засвоєння теоретичного матеріалу. Як правило, лекція є елементом курсу лекцій, який охоплює основний теоретичний матеріал окремої або кількох тем навчальної дисципліни. Тематика курсу лекцій визначається робочою навчальною програмою.

Проблемна лекція – спрямовані на розвиток логічного мислення студентів, коло питань теми обмежується двома – трьома ключовими моментами, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного міркування, на які лектор відповідає сам, не чекаючи відповідей студентів.

Практичне заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань.

Семінарське заняття – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до котрих студенти готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань.

Семінари – дискусії – передбачають обмін думками і поглядами учасників семінару по темі що розглядається, а також розвивають мислення, допомагають формувати висновки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки – це метод розв'язання невідкладних завдань за дуже обмежений час. Сутність його полягає в тому, щоб за невеликий проміжок часу висловити як найбільшу кількість ідей, обговорити і здійснити їх колекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією. Використовуються для представлення певних досягнень роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових наукових розробок за допомогою мультимедійних засобів.

Банк візуального супроводження сприяє активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності. Лекції та семінарські заняття забезпечуються відповідними мультимедійними презентаціями; забезпечується доступ студентів до комп'ютерної техніки та Інтернету.

Індивідуальні завдання з дисципліни «Управління аграрного підприємства» (реферати, тематичні тести, кросворди, тези доповідей та наукові статті) виконуються студентом самостійно при консультуванні викладачем. Допускаються випадки виконання комплексної тематики кількома студентами.

Дистанційні технології навчання є однією з форм індивідуалізації освітнього процесу, що ґрунтується на принципах відкритого навчання з широким використанням комп'ютерних навчальних програм різного призначення та створює інформаційне освітнє середовище для передачі веб-ресурсів навчальних дисциплін і взаємодії між учасниками. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про організацію поточного, семестрового контролю та проведення атестації здобувачів освіти із застосуванням дистанційних технологій в Уманському національному університеті садівництва». Для забезпечення освітнього

процесу з використанням технологій дистанційного навчання в УНУС і використовується система управління навчанням Moodle.

В разі запровадження карантинних обмежень проводяться відеоконференції в форматі лекцій або семінарів (практичних) занять. Зв'язок студентів з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Google Meet, Moodle.

9. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) та підсумковий (екзамен) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань та вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на семінарських заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання аналітично-розрахункових робіт, що передбачені завданнями для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їх виконання та результати захисту; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на семінарських заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на семінарські заняття; результати експрес-контролю тощо.

При контролі виконання індивідуальних завдань, які передбачені робочою навчальною програмою дисципліни, оцінюванню в балах підлягають: самостійне опрацювання окремих питань; написання рефератів, есе; підготовка конспектів навчальних чи наукових тестів; підготовка реферативних матеріалів з публікацією тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання і практичні уміння, яких набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться письмово у формі тестів.

Повторне виконання модульних контрольних робіт та індивідуальних завдань на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього семінарського заняття. Час і порядок складання визначає викладач.

У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. В такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів та підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі.

До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні

**Розподіл балів, присвоюваних здобувачам при вивченні дисципліни
«Управління аграрного підприємства»
(заочна форма навчання)**

Поточний (модульний контроль)											Контрольна робота	Підсумковий контроль	Сума
Кількість балів за змістовий модуль	Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							
		25 балів					25 балів						
Теми	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10			
Кількість балів за видами робіт, всього:	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	30	100
в т.ч.: активність на семінарських заняттях	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			
виконання самостійної роботи	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Фротер О.С. Методичні рекомендації для підготовки до практичних занять та для виконання самостійної роботи з дисципліни «Управління аграрного підприємства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання спеціальності 208 «Агроінженерія». Умань, УНУС. 2022.

2. Фротер О.С. Методичні рекомендації для виконання самостійної роботи та написання контрольних робіт з дисципліни «Управління аграрного підприємства» для

здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 208 «Агроінженерія». Умань, УНУС. 2022.

3. Фротер О.С. Управління аграрного підприємства. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Управління аграрного підприємства» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 208 «Агроінженерія».

12. Рекомендована література

Базова

1. Аграрний менеджмент: практикум: навч. посібник / Г. М. Запша, В. Г. Курносенко, М. П. Сахацький, Г. І. Дідур та ін.; за ред. Г.М. Запши, В.Г. Курносенка, М.П. Сахацького. Одеса: Інтерпрінт, 2017. 270 с.

2. Дем'яненко С. І. Аграрний менеджмент: підручник. Київ: КНЕУ, 2018. 520 с.

3. Дем'яненко С.І., Кудлай В.Г. Менеджмент агропромислових формувань: навч. посібник (практикум). Київ: КНЕУ, 2014. 262 с.

4. Економічна теорія: Навчальний посібник [Мудрак Р. П., Бурляй А. П., Костюк В.С., Котвицька Н. М., Нестерчук Я. А., Пенькова О. Г., Ревуцька А. О., Смолій Л. В., Фицик Л. А., Фротер О. С.]. Умань: ВПЦ «Візаві, 2018». 720 с.

5. Калетнік Г.М., Даниленко А.С., Варченко О.М., Ціхановська В.М. Фінансовий менеджмент : підручник. Київ : «Хай-Тек Прес», 2013. 688 с.

6. Калетнік Г.М., Колесов О.С., Недбалюк О.О. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Київ : Хай-Тек Прес, 2013. 304 с.

7. Конкурентоспроможність аграрного підприємства: навч. посібник / А. С. Даниленко, О. І. Шемігон та ін. Біла Церква: БНАУ, 2018. 248 с.

8. Крушельницька О. В. Мельничук Д. П. Управління персоналом: Навчальний посібник. Видання друге, перероблене й доповнене. К.: «Кондор». 2015. 308 с.

9. Кустріч Л. О. Стратегічне управління ресурсним потенціалом аграрних підприємств: теорія, методологія, практика: монографія. Умань : Видавець «Сочінський М.М.», 2018. 416 с.

10. Мазур В.А., Кубай О.Г., Мельник А.В. Особливості управління фінансовим потенціалом аграрних підприємств в умовах трансформаційних змін в економіці. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 10 (38). С. 119-132.

11. Непочатенко О.О. Організаційно-економічні механізми кредитування аграрних підприємств: монографія. Умань: УВПІ, 2007. 456 с.

12. Петренко Н.О. Кустріч Л.О. Гуменюк М.О. Управління проектами: Навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2017. 244 с.

13. Польова О.Л., М'яковська А.С. Оцінка ефективності управління власним капіталом підприємства. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. № 8. С. 27-34.

14. Мазур К.В., Кубай О.Г. Менеджмент аграрного підприємства: навч. посібник. Вінниця: ТВОРИ, 2020. 284 с.

15. Стець Н. В. Стець С. Є. Управління персоналом як складова система аграрного менеджменту. *Вісник НУВГП. Серія «Економічні науки»*. 2018. Том 3. № 83. URL : <http://visnyk.nuwm.edu.ua/index.php/econ/article/view/575/581>.

16. Рябенко Г.М., Бондаренко І.Д. Особливості управління діяльністю аграрних підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип. 13. 2016. С. 356-359.

Допоміжна

17. Березін О., Плотник О. Економічний потенціал аграрних підприємств: механізми формування та розвитку. Полтава: Інтер Графіка, 2012. 221 с.

18. Дудар А. В. Прийняття рішень в управлінні підприємством. *Регіональна бізнес-економіка та управління*. 2013. № 1 (37). С.62-65.

19. Іванова Н.А., Фротер О.С. Системна модель управління соціальною відповідальністю аграрного бізнесу. *Глобальні та національні проблеми економіки: електрон. наук. фахове вид.* 2018. № 22. URL: <http://global-national.in.ua/issue-22-2018>.

20. Квасній Л. Антикризове управління економічним потенціалом. *Бізнес-Інформ*. 2012. № 5. С. 248–250.

21. Кондратюк О.М., Школа О.В. Синергія інформації в управлінні витратами підприємства. *Держава та регіони*. 2010. № 6. С. 253-255.

22. Красноруцький О.О., Руденко С.В. Концептуальні підходи до управління економічним потенціалом аграрних підприємств. *Український журнал прикладної економіки*. 2016. Т. 1. № 3. С. 77-84.

23. Круш Н.П., Мурін О.О. Напрями та резерви підвищення прибутковості діяльності вітчизняних підприємств в умовах невизначеності *Сучасні проблеми економіки і підприємництва*. 2019. Вип. 23. С.130-139.

24. Пархоменко Л.А., Загороднюк О.В., Малюга Л.М., Фротер О.С. Удосконалення системи прийняття управлінських рішень щодо управління операційними витратами з метою забезпечення конкурентоспроможності підприємства. *Ефективна економіка*. 2022. № 2. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10010>.

25. Пархоменко Л. А., Малюга Л. М., Фротер О. С., Нижник І. О. Управління витратами як резерв для підвищення ефективності діяльності підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 12. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=9754>.

26. Пархоменко Л. А., Малюга Л. М., Фротер О. С., Нижник І. О. Методи обліку та управління операційними витратами. *Економіка та держава*. 2022. № 1. С. 50–54.

27. Пархоменко Л.А., Фротер О.С., Осіпова А.А. Еволюція концепції соціальної відповідальності бізнесу в контексті розвитку економічної думки. *Інфраструктура ринку*. 2021. № 62. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2021/62_2021/3.pdf.

28. Пронько Л.М., Кулик Н.М. Напрями реалізації державної підтримки аграрного сектору економіки в ринкових умовах господарювання. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. №1(41). С. 23–32.

29. Ревуцька А.О., Фротер О.С. Ефективність функціонування аграрних формувань як джерело їх соціальної відповідальності. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. Випуск 95 Частина 2. 2019, с. 185-197.

30. Семенда Д.К., Тупчій О.С., Фротер О.С. Значення аграрних товаровиробників в забезпеченні розвитку сільських територій. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва* / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: УНУС, 2016. Вип. 87. Ч.2: Економіка. С. 311-319.

31. Семенда Д.К., Коротеєв М.А., Семенда О. Вс., Семенда О.В. Економіка підприємства: навч. посібн. Умань: ВПЦ «Візаві», 2018. 246 с.

32. Туз О.К., Бурковська А.В. Організація системи внутрішнього контролю фінансових результатів діяльності підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Вип. 8. 2015. С.644-646.

33. Фіщук Н. Ю. Необхідність використання діагностики в системі антикризового менеджменту підприємств галузі АПК. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 1. С. 7-22.

34. Фротер О.С. Удосконалення методичного забезпечення оцінки соціальної активності суб'єктів аграрного бізнесу. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*: електрон. наук. фахове вид. 2016. № 3. С. 150-154. URL:http://easterneurope-ebm.in.ua/journal/3_2016/31.pdf.

13. Інформаційні ресурси

1. Бібліотеки в Україні. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3>.

2. Бібліотеки та науково-інформаційні центри України. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html>.

3. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua.

4. Вільна енциклопедія. URL: <http://uk.wikipedia.org>.

5. Державна служба статистики України. URL: www.ukrstat.gov.ua.

6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.